

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวนทั้งสิ้น ๓๑๐ ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ

๔.๔ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	ประชากรทั้งหมด
n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
f	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (f-test)
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
P	หมายถึง	ความน่าจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
df	หมายถึง	ขั้นของความเป็นอิสระ
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ และผลการศึกษา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๒๕	๔๐.๓
หญิง	๑๘๕	๕๙.๗
รวม	๓๑๐	๑๐๐
๒. อายุ		
๑๖ ปี	๑๒๒	๓๙.๔
๑๗ ปี	๑๐๒	๓๒.๙
๑๘ ปี	๘๖	๒๗.๗
๑๙ ปี	๐	๐.๐๐
รวม	๓๑๐	๑๐๐
๓. ผลการเรียนรู้ (เกรดเฉลี่ย)		
ต่ำกว่า ๑.๐๐	๐	๐.๐๐
๑.๐๑ - ๑.๕๐	๐	๐.๐๐
๑.๕๑ - ๒.๐๐	๒๕	๘.๑
๒.๐๑ - ๒.๕๐	๔๖	๑๔.๘
๒.๕๑ - ๓.๐๐	๗๐	๒๒.๖
๓.๐๑ - ๓.๕๐	๑๐๑	๓๒.๖
๓.๕๑ - ๔.๐๐	๖๘	๒๑.๙
รวม	๓๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ เป็นการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ และผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) จำแนกได้ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗ สรุปผลการวิจัย ดังนี้ เพศหญิงมีจำนวนการตอบแบบสอบถามทั้ง ๕ ด้านมากกว่าผู้ชาย จำแนกตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม เพศหญิง = ๓.๙๕. รองลงมา คือ เพศชาย มีจำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ ค่าเฉลี่ยรวม = ๓.๘๓ มีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย จำนวน ๖๐ คน ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ ๑๖ ปี มีจำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔ รองลงมา คือ มีอายุ ๑๗ ปี มีจำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙ อายุ ๑๘ ปี มีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗ และน้อยที่สุด คือ มีอายุ ๑๙ มีจำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ ตามลำดับ

ด้านผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีผลการเรียนอยู่ในระดับ ๓.๐๑ - ๓.๕๐ มีจำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖ รองลงมา คือ ผลการเรียนอยู่ในระดับ ๒.๕๑ - ๓.๐๐ มีจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖ และน้อยที่สุด คือ ผลการเรียนอยู่ในระดับ ๑.๕๑ - ๒.๐๐ มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑ ส่วนนักเรียนที่มีเกรดต่ำกว่า ๑.๐๐ และ ๑.๐๑ - ๑.๕๐ มีจำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา ๒) ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ ๓) ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร ๔) ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์ ๕) ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาเป็นรายด้าน รายละเอียดแสดงในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๗ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

ด้านที่	การดำเนินชีวิต ตามหลักเบญจศีล - เบญจธรรม	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา	๓.๗๔	๐.๕๘	มาก	๕
๒.	ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ	๔.๐๔	๐.๘๓	มาก	๑
๓.	ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร	๓.๙๔	๐.๗๔	มาก	๓
๔.	ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์	๓.๘๑	๐.๖๖	มาก	๔
๕.	ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ	๓.๙๖	๐.๗๙	มาก	๒
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๙๐	๐.๕๕	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๐, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านอยู่ในอันดับสูงที่สุด ได้แก่ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ (ค่าเฉลี่ย = ๔.๐๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๓) รองลงมา คือ ด้านศีลข้อที่ ๕

คู่กับ สถิติสัมพัทธ์ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๙) ส่วนด้านที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๘) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ **ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา**

ข้อที่	ศีลข้อที่ ๑ การละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ชนิด คู่กับ ความเมตตา-กรุณา	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	นักเรียนละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต	๓.๕๗	๐.๙๒	มาก	๗
๒.	นักเรียนละเว้นจากการสั่งให้ฆ่าสัตว์	๓.๘๘	๑.๑๖	มาก	๓
๓.	นักเรียนละเว้นจากการทำให้อื่นเดือดร้อน	๓.๗๕	๑.๐๕	มาก	๖
๔.	นักเรียนเอื้อเฟื้อแบ่งปันบริจาคสิ่งของแก่ผู้อื่น	๓.๙๒	๐.๘๐	มาก	๒
๕.	นักเรียนมีเมตตาช่วยเหลือเพื่อนเสมอ	๓.๙๕	๐.๗๖	มาก	๑
๖.	นักเรียนมีจิตอาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	๓.๘๕	๐.๗๘	มาก	๕
๗.	นักเรียนไปทำบุญใส่บาตรที่วัดเป็นประจำ	๓.๑๔	๐.๙๔	ปานกลาง	๘
๘.	หลังเลิกเรียนและวันหยุดนักเรียนได้ช่วยงานผู้ปกครองที่บ้านเสมอ	๓.๘๗	๐.๙๔	มาก	๔
ภาพรวม		๓.๗๔	๐.๕๘	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ **ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีเมตตาช่วยเหลือเพื่อนเสมอ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๕, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๖) รองลงมา คือนักเรียนเอื้อเฟื้อแบ่งปันบริจาคสิ่งของแก่ผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๒, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๐) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนไปทำบุญใส่บาตรที่วัดเป็นประจำ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๑๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๔) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษา พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ

ข้อที่	ศีลข้อที่ ๒ การละเว้นจากการลักทรัพย์ คู่กับ สัมมาอาชีวะ การหาเลี้ยงชีพ	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n=๓๑๐)			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	นักเรียนละเว้นจากการถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน	๓.๙๐	๑.๒๘	มาก	๗
๒.	นักเรียนละเว้นจากการแย่งชิงเอาทรัพย์ของผู้อื่น	๔.๐๐	๑.๓๕	มาก	๖
๓.	นักเรียนละเว้นจากการรับซื้อของโจร	๔.๐๘	๑.๓๓	มาก	๓
๔.	นักเรียนละเว้นจากการยึดเอาทรัพย์ที่คนอื่นฝากไว้	๔.๐๕	๑.๒๖	มาก	๕
๕.	นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตที่ดี มีอาชีพสุจริต	๔.๒๖	๐.๙๑	มาก	๒
๖.	นักเรียนมีเงินออมจากที่ผู้ปกครองให้เสมอ	๓.๖๔	๐.๙๗	มาก	๘
๗.	นักเรียนไม่ทำลายสิ่งของและทรัพย์สินของผู้อื่น	๔.๐๗	๑.๐๘	มาก	๔
๘.	นักเรียนภูมิใจพ่อแม่ที่มีอาชีพสุจริต ถึงแม้ว่าจะได้เงิน ค่าตอบแทนไม่มาก	๔.๓๑	๐.๐๑	มาก	๑
ภาพรวม		๔.๐๔	๐.๘๓	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๔.๐๔, ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน = ๐.๘๓) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่ที่เด่นชัดที่สุดได้แก่ นักเรียนภูมิใจพ่อแม่ที่มีอาชีพสุจริต ถึงแม้ว่าจะได้เงินค่าตอบแทนไม่มาก (ค่าเฉลี่ย = ๔.๓๑, ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๐๑) รองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตที่ดี มีอาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย = ๔.๒๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๑) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีเงินออมจากที่ผู้ปกครองให้เสมอ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๗) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอนาหวาย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร

ข้อที่	ศีลข้อที่ ๓ การละเว้นจากการประพฤติด ในกาม คู่กับ กามสังวร ความสำรวมในกาม	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n=๓๑๐)			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	นักเรียนละเว้นจากการกระทำในทำนองชู้สาวกับผู้อื่น	๔.๐๔	๑.๒๗	มาก	๔
๒.	นักเรียนคิดว่าการมีคู่ครองเดียวเป็นสิ่งที่ดี	๔.๐๕	๑.๐๘	มาก	๓
๓.	นักเรียนไม่พูดจาออกไปในทางลามกอนาจาร	๓.๘๓	๑.๑๐	มาก	๕
๔.	นักเรียนไม่ดูสิ่งพิมพ์หรือนิตยสารที่ไม่เหมาะสม	๓.๗๕	๑.๑๙	มาก	๗
๕.	นักเรียนไม่ดูละครที่มีเนื้อเรื่องไม่สุภาพลามกอนาจาร	๓.๗๖	๑.๑๙	มาก	๖
๖.	นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนและเหมาะสมกับกาลเทศะทางสังคม	๔.๑๗	๐.๘๙	มาก	๒
๗.	นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสุภาพ	๓.๗๒	๐.๙๖	มาก	๘
๘.	นักเรียนเห็นว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ทำให้มีความสุข	๔.๑๘	๑.๐๐	มาก	๑
ภาพรวม		๓.๙๔	๐.๗๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๕ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอนาหวาย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๔) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ นักเรียนเห็นว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ทำให้มีความสุข (ค่าเฉลี่ย = ๔.๑๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๑.๐๐) รองลงมา คือ นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนและเหมาะสมกับกาลเทศะทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = ๔.๑๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๙) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสุภาพ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๒, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๖) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์

ข้อที่	ศีลข้อที่ ๔ การละเว้นจากการพูดเท็จ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n=๓๑๐)			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	นักเรียนละเว้นจากการพูดเท็จ	๓.๕๗	๐.๙๕	มาก	๗
๒.	นักเรียนละเว้นจากการพูดคำหยาบ พูดเพื่อเจ้อ	๓.๔๐	๐.๙๘	ปาน กลาง	๘
๓.	นักเรียนละเว้นจากการพูดส่อเสียดและยุยงให้เพื่อน แตกแยก	๓.๗๖	๑.๑๔	มาก	๖
๔.	นักเรียนเห็นว่าการพูดความจริงทำให้เราสง่างาม	๓.๘๙	๑.๐๓	มาก	๔
๕.	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ในการสอบ	๓.๘๖	๐.๙๖	มาก	๕
๖.	นักเรียนรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสมอ	๓.๙๗	๐.๙๑	มาก	๒
๗.	นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและ ผู้อื่นเสมอ	๔.๐๙	๐.๙๙	มาก	๑
๘.	นักเรียนปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับครูและ ผู้ปกครองเสมอ	๓.๙๓	๐.๙๖	มาก	๓
ภาพรวม		๓.๘๑	๐.๖๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๘๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๖) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ (ค่าเฉลี่ย = ๔.๐๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๙) รองลงมา คือ นักเรียนรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสมอ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๑) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักเรียนละเว้นจากการพูดคำหยาบ พูดเพื่อเจ้อ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๔๐, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๘) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ

ข้อที่	ศีลข้อที่ ๕ การละเว้นจากการดื่มสุราเมรัย คู่กับ สติสัมปชัญญะ	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	นักเรียนละเว้นจากการเสพสุรา บุหรี่ กัญชา และ สิ่งเสพติดอื่นๆ	๓.๙๖	๑.๑๓	มาก	๔
๒.	นักเรียนละเว้นจากการซื้อ ขายสิ่งเสพติดให้โทษ	๔.๐๔	๑.๑๙	มาก	๒
๓.	นักเรียนละเว้นจากการนำสุรามาจัดเลี้ยงตามงาน บุญเช่น งานทอดกฐิน งานบวชนาค	๔.๐๑	๑.๑๔	มาก	๓
๔.	นักเรียนรู้ว่าสารเสพติด และเครื่องดองของเมาเป็น สิ่งไม่ดี	๓.๙๖	๑.๑๘	มาก	๕
๕.	นักเรียนร่วมกันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	๓.๙๕	๑.๐๓	มาก	๖
๖.	นักเรียนมีความภูมิใจในตนเองที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสาร เสพติด	๔.๑๒	๑.๑๑	มาก	๑
๗.	นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นขั้นเป็นตอนด้วย ความระมัดระวัง	๓.๘๙	๐.๙๓	มาก	๗
๘.	นักเรียนปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนและหลัก พระพุทธศาสนา	๓.๗๗	๐.๙๒	มาก	๘
ภาพรวม		๓.๙๖	๐.๗๙	มาก	

จากตารางที่ ๔.๗ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๙) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีความภูมิใจในตนเองที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๑๒, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๑.๑๑) รองลงมา คือ นักเรียนละเว้นจากการซื้อ ขายสิ่งเสพติดให้โทษ (ค่าเฉลี่ย = ๔.๐๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๑.๑๙) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ นักเรียนปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนและหลักพระพุทธศาสนา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๒) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ และผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\text{Mean} = \bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการผลต่างนัยสำคัญน้อยสุด (Least Significant Difference : LSD.) ดังตารางที่ ๔.๘ – ๔.๑๐

สมมติฐานที่ ๑ นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ

ด้านที่	การดำเนินชีวิต ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม	เพศชาย (๑๒๕ คน)		เพศหญิง (๑๔๕ คน)		(n = ๓๑๐)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
๑.	ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับความเมตตา-กรุณา	๓.๖๕	๐.๖๐	๓.๘๑	๐.๕๖	๒.๓๐	๐.๐๒*
๒.	ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับสัมมาอาชีวะ	๓.๙๒	๐.๘๖	๔.๑๑	๐.๘๐	๑.๙๕	๐.๐๕
๓.	ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร	๓.๘๕	๐.๗๓	๔.๐๐	๐.๗๔	๑.๖๙	๐.๐๙
๔.	ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ	๓.๗๖	๐.๖๒	๓.๘๔	๐.๖๙	๑.๐๘	๐.๒๗
๕.	ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับสติสัมปชัญญะ	๓.๙๗	๐.๘๑	๓.๙๖	๐.๗๘	๐.๑๗	๐.๘๖
ภาพรวม		๓.๘๓	๐.๕๖	๓.๙๔	๐.๕๕	๑.๗๓	๐.๐๘

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ พบว่าแตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ และด้านโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ ๔.๙ ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผาญ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามอายุ

การดำเนินชีวิตตามหลักเบญจศีล - เบญจธรรม		ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)				
เบญจศีล - เบญจธรรม	แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา	ระหว่างกลุ่ม	.๗๓๒	๒	.๓๖๖	๑.๐๖๕	๐.๓๔
	ภายในกลุ่ม	๑๐๕.๕๐๒	๓๐๗	.๓๔๔	-	-
	รวม	๑๐๖.๒๓๔	๓๐๙	-	-	-
๒. ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๗๘	๒	.๕๘๙	๐.๘๔๖	๐.๔๓
	ภายในกลุ่ม	๒๑๓.๗๐๘	๓๐๗	.๖๙๖	-	-
	รวม	๒๑๔.๘๘๖	๓๐๙	-	-	-
๓. ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๒๒	๒	.๖๑๑	๑.๑๐๖	๐.๓๓
	ภายในกลุ่ม	๑๖๙.๕๘๓	๓๐๗	.๕๕๒	-	-
	รวม	๑๗๐.๘๐๕	๓๐๙	-	-	-
๔. ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ	ระหว่างกลุ่ม	.๑๕๕	๒	.๐๗๗	๐.๑๗๒	๐.๘๔
	ภายในกลุ่ม	๑๓๗.๘๐๐	๓๐๗	.๔๔๙	-	-
	รวม	๑๓๗.๙๕๕	๓๐๙	-	-	-
๕. ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ	ระหว่างกลุ่ม	.๓๗๗	๒	.๑๘๘	๐.๒๙๙	๐.๗๔
	ภายในกลุ่ม	๑๙๓.๒๔๖	๓๐๗	.๖๒๙	-	-
	รวม	๑๙๓.๖๒๓	๓๐๙	-	-	-
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.๓๑๘	๒	.๑๕๙	๐.๕๐๙	๐.๖๐
	ภายในกลุ่ม	๙๕.๘๖๗	๓๐๗	.๓๑๒	-	-
	รวม	๙๖.๑๘๕	๓๐๙	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามระดับอายุ พบว่านักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามระดับอายุ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งปฏิเสธและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามผลการเรียน

การดำเนินชีวิตตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม		ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)				
	แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา	ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๗๓๕	๔	๒.๙๓๔	๙.๔๖๙*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๙๔.๔๙๙	๓๐๕	๐.๓๑๐	-	-
	รวม	๑๐๖.๒๓๔	๓๐๙	-	-	-
๒. ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ	ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๘๘๕	๔	๕.๔๖๑	๘.๖๔๖*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๙๓.๐๐๑	๓๐๕	๐.๖๓๓	-	-
	รวม	๒๑๔.๘๘๖	๓๐๙	-	-	-
๓. ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร	ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๘๒๔	๔	๔.๗๐๖	๙.๔๔๔*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๕๑.๙๘๐	๓๐๕	๐.๔๙๘	-	-
	รวม	๑๗๐.๘๐๔	๓๐๙	-	-	-
๔. ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ	ระหว่างกลุ่ม	๔.๖๘๖	๔	๑.๑๗๑	๒.๖๘๑*	๐.๐๓
	ภายในกลุ่ม	๑๓๓.๒๖๙	๓๐๕	๐.๔๓๗	-	-
	รวม	๑๓๗.๙๕๕	๓๐๙	-	-	-
๕. ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ	ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๔๖๑	๔	๓.๑๑๕	๕.๒๔๕*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๑.๑๖๒	๓๐๕	๐.๕๙๔	-	-
	รวม	๑๙๓.๖๒๓	๓๐๙	-	-	-
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๖๓๖	๔	๓.๑๕๙	๑๑.๕๓๓*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๘๓.๕๔๙	๓๐๕	๐.๒๗๔	-	-
	รวม	๙๖.๑๘๕	๓๐๙	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามผลการเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามผลการเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง ๕ ด้าน ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับความเมตตา-กรุณา ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ จำแนกตามผลการเรียนด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๑ - ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านภาพรวม จำแนกตามผลการเรียน

		(n = ๓๑๐)				
ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๕๒	๓.๖๙	๓.๗๔	๔.๐๗	๔.๐๙
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๕๒	-	-๐.๑๗	-๐.๒๒	-๐.๕๕*	-๐.๕๒*
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๖๙	-	-	-๐.๐๕	-๐.๓๘*	-๐.๔*
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๗๔	-	-	-	-๐.๓๓*	-๐.๕๑*
๓.๐๑-๓.๕๐	๔.๐๗	-	-	-	-	-๐.๓๕
๓.๕๑-๔.๐๐	๔.๐๙	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐/ เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐/ เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐/ มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา จำแนกตามผลการเรียน

(n = ๓๑๐)

ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๓๒	๓.๕๗	๓.๖๒	๓.๘๔	๓.๙๘
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๓๒	-	-๐.๒๕	-๐.๐๕*	-๐.๕๒*	-๐.๖๖*
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๕๗	-	-	-๐.๐๕	-๐.๒๗*	-๐.๔๑*
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๖๒	-	-	-	-๐.๒๒*	-๐.๓๖*
๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๘๔	-	-	-	-	-๐.๑๔
๓.๕๑-๔.๐๐	๓.๙๘	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐/เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐/เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐/มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพราหมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ จำแนกตามผลการเรียน

(n = ๓๑๐)

ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๕๑	๓.๗๗	๓.๘๕	๔.๒๔	๔.๓๐
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๕๑	-	-๐.๒๖	-๐.๓๔	-๐.๗๓*	-๐.๗๙*
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๗๗	-	-	-๐.๐๘	-๐.๔๗*	-๐.๕๓*
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๘๕	-	-	-	-๐.๓๙*	-๐.๔๕*
๓.๐๑-๓.๕๐	๔.๒๔	-	-	-	-	-๐.๐๖
๓.๕๑-๔.๐๐	๔.๓๐	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษา พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐/เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐/เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐/มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร จำแนกตามผลการเรียน

(n = ๓๑๐)

ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๔๘	๓.๗๔	๓.๗๐	๔.๑๓	๔.๑๘
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๔๘	-	-๐.๒๖	-๐.๒๒	-๐.๖๕*	-๐.๗*
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๗๔	-	-	๐.๐๔	-๐.๓๙*	-๐.๔๔*
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๗๐	-	-	-	-๐.๔๓*	-๐.๔๘*
๓.๐๑-๓.๕๐	๔.๑๓	-	-	-	-	-๐.๐๕
๓.๕๑-๔.๐๐	๔.๑๘	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษา พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐/เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐/เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐/มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ จำแนกตามผลการเรียน

(n = ๓๑๐)

ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๕๖	๓.๖๗	๓.๗๓	๓.๘๑	๓.๘๒
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๕๖	-	-๐.๑๑	-๐.๑๗	-๐.๓๕*	-๐.๓๖*
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๖๗	-	-	-๐.๐๖	-๐.๒๕*	-๐.๒๕
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๗๓	-	-	-	-๐.๑๘	-๐.๑๘
๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๘๑	-	-	-	-	-๐.๐๑
๓.๕๑-๔.๐๐	๓.๘๒	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐/เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐/เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐/มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ จำแนกตามผลการเรียน

(n=๓๑๐)

ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)	$\bar{X}$	๑.๕๑-๒.๐๐	๒.๐๑-๒.๕๐	๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๐๑-๓.๕๐	๓.๕๑-๔.๐๐
		๓.๗๒	๓.๗๑	๓.๗๙	๔.๑๙	๔.๐๗
๑.๕๑-๒.๐๐	๓.๗๒	-	๐.๐๑	-๐.๐๗	-๐.๔๗*	-๐.๓๕
๒.๐๑-๒.๕๐	๓.๗๑	-	-	-๐.๐๘	-๐.๔๘*	-๐.๓๖*
๒.๕๑-๓.๐๐	๓.๗๙	-	-	-	-๐.๔*	-๐.๒๘*
๓.๐๑-๓.๕๐	๔.๑๙	-	-	-	-	๐.๑๒
๓.๕๑-๔.๐๐	๔.๐๗	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษา พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๕ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) คู่ที่มีความแตกต่าง คือ เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๐๐ เกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๕๐ / เกรดเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๐๐ / เกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๓.๕๐ / มีความคิดเห็น น้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๐๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ทดสอบ สมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ เพศ,อายุ และผลการเรียน ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ตามสมมติฐานที่ ๑-๓ มีดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๗ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ค่า t / F	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕	ผลการทดสอบ	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ ๑ นักเรียนที่มี เพศ การศึกษา พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษแตกต่างกัน	๑.๗๓	๐.๐๘	-	✓
สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนที่มี อายุ ต่างกันมีความ คิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรี สะเกษแตกต่างกัน	๐.๕๐	๐.๖๐	-	✓
สมมติฐานที่ ๓ นักเรียนที่มี ผลการเรียน ต่างกันมี ความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการ ดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน	๑๑.๕๓	๐.๐๐	✓	-

จากตารางที่ ๔.๑๗ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ต่อการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนิน ชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

นักเรียนที่มีอายุต่างกัน ต่อการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน ต่อการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

๔.๔ ความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ

สรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางของนักเรียนเกี่ยวกับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๘ – ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงจำนวนและค่าร้อยละความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผา จังหวัดศรีสะเกษ

ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา โดยภาพรวม

ลำดับที่	ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑.	ไม่ควรฆ่าสัตว์ เป็นการช่วยเหลือให้อีกชีวิตหนึ่งมีชีวิตได้ต่อไป	๕๓	๑๗.๑
๒.	อย่าฆ่าสัตว์เพื่อความสนุกหรือด้วยความโมโห นักเรียนต้องมีความเมตตา กรุณา ทั้งมนุษย์และสัตว์ต่างก็รักชีวิต	๕๓	๑๗.๑
๓.	มีความจำเป็นที่ต้องฆาตกรรมเพราะมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต	๓๕	๑๑.๓
ภาพรวม		๑๔๑	๔๕.๔๘

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ ไม่ควรฆ่าสัตว์ เป็นการช่วยเหลือให้อีกชีวิตหนึ่งมีชีวิตได้ต่อไป จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ รองลงมา คือ อย่าฆ่าสัตว์เพื่อความสนุกหรือด้วยความโมโห นักเรียนต้องมีความเมตตา กรุณา ทั้งมนุษย์และสัตว์ต่างก็รักชีวิต จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ และมีความจำเป็นที่ต้องฆาตกรรมเพราะมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงจำนวนและค่าร้อยละความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ โดยภาพรวม

ลำดับที่	ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑.	มนุษย์มีงานทำหาเงินเองได้ ไม่จำเป็นต้องลักทรัพย์ของใคร	๓๔	๑๑.๐
๒.	ต้องรู้จักผิดชอบชั่วดี สิ่งใดไม่ใช่ของตน ไม่ควรเอา	๑๙	๖.๑
๓.	การลักทรัพย์เป็นสิ่งที่ไม่ดี	๑๒	๓.๙
ภาพรวม		๖๕	๒๐.๙๖

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ มนุษย์มีงานทำหาเงินเองได้ ไม่จำเป็นต้องลักทรัพย์ใคร จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐ รองลงมา คือ ต้องรู้จักผิดชอบชั่วดี สิ่งใดไม่ใช่ของตน ไม่ควรเอา จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ และการลักทรัพย์เป็นสิ่งที่ไม่ดี จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงจำนวนและค่าร้อยละความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความคิดเห็นต่อ การศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุพผาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร โดยภาพรวม

ลำดับที่	ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑.	ไม่ควรแย่งสามี ภรรยา หรือทำให้ครอบครัวคนอื่นแตกแยก	๒๘	๙.๐
๒.	รักคนที่เรารัก ไม่คิดนอกใจคนรัก และมีรักเดียวใจเดียว	๒๗	๘.๘
๓.	การประพฤติดีกในกามทำให้เสียเงิน เสียเวลา เสียคนรัก	๑๗	๕.๕
ภาพรวม		๗๒	๒๓.๒๒

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ ไม่ควรแย่งสามี ภรรยา หรือทำให้ครอบครัวคนอื่นแตกแยก จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ รองลงมา คือ รักคนที่เรารัก ไม่คิดนอกใจคนรัก และมีรักเดียวใจเดียว จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ และการประพฤติดีกในกามทำให้เสียเงิน เสียเวลา เสียคนรัก จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ โดยภาพรวม

ลำดับที่	ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑.	ไม่ควรพูดโกหก พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ	๓๙	๑๒.๖
๒.	รักษาคำพูด ไม่พูดหลอกลวงให้ผู้อื่นเดือดร้อน	๒๗	๘.๘
๓.	ไม่ควรพูดหลอกลวงผู้อื่น ความจริงคือความจริง รู้อยู่แก่ใจเรา	๒๒	๗.๗
ภาพรวม		๘๘	๒๘.๓๘

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ ไม่ควรพูดโกหก พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ รองลงมา คือ รักษาคำพูด ไม่พูดหลอกลวงให้ผู้อื่นเดือดร้อน จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ และไม่ควรพูดหลอกลวงผู้อื่น ความจริงคือความจริง รู้อยู่แก่ใจเรา จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๘ ตามลำดับ

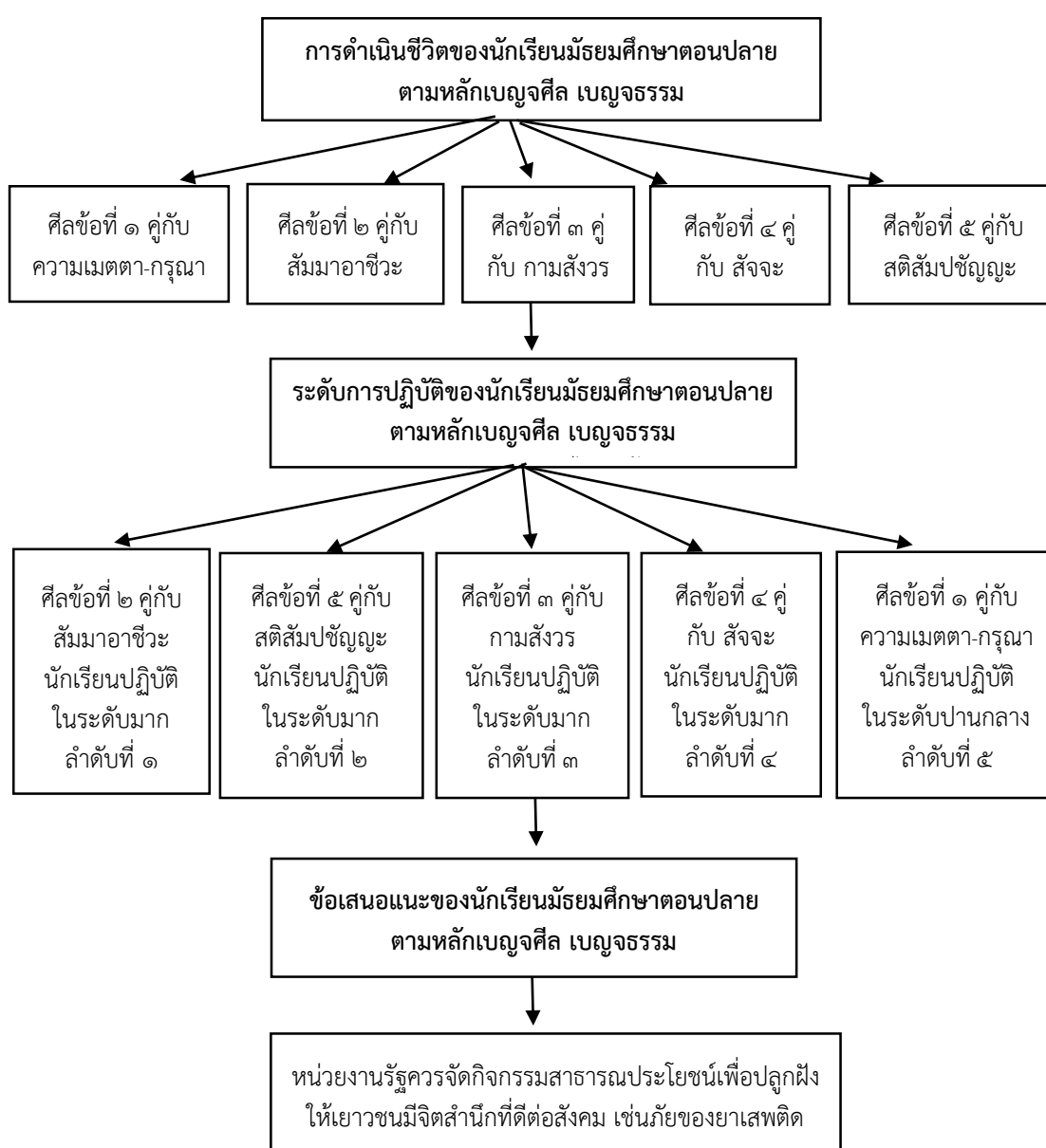
ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงจำนวนและค่าร้อยละความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ โดยภาพรวม

ลำดับที่	ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n = ๓๑๐)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑.	การเสพสิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้เสียงานเสียเงิน สังคมรังเกียจ ควรมีสติในการดำเนินชีวิต	๕๗	๑๗.๑
๒.	การดื่มสุราเป็นบ่อเกิดของอุบัติเหตุ ไม่ควรดื่ม	๕๓	๑๗.๑
๓.	จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม	๓๕	๑๑.๓
ภาพรวม		๑๔๕	๔๕.๔๘

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ ที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่การเสพสิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้เสียงานเสียเงิน สังคมรังเกียจ และควรมีสติในการดำเนินชีวิต จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ รองลงมา คือ การดื่มสุราเป็นบ่อเกิดของอุบัติเหตุ ไม่ควรดื่ม จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ และ จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ของนักเรียนที่มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๘ ตามลำดับ

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ว่านักเรียนมีความสนใจ และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านศีลข้อที่ ๑ คู่กับ ความเมตตา-กรุณา ๒) ด้านศีลข้อที่ ๒ คู่กับ สัมมาอาชีวะ ๓) ด้านศีลข้อที่ ๓ คู่กับ กามสังวร ๔) ด้านศีลข้อที่ ๔ คู่กับ สัจจะ ความมีสัตย์ ๕) ด้านศีลข้อที่ ๕ คู่กับ สติสัมปชัญญะ ผู้วิจัยได้สรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ นักเรียนได้เสนอแนะและแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจมีบางประเด็นที่นักเรียนเสนอแนะอยากให้ มี เช่น การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม เช่น ภัยของยาเสพติด

สรุปโดยทั่วไปแล้วนักเรียนทั่วไปจะทราบพื้นฐานของ ศิล ๕ ข้อนี้นเป็นอย่างดี ดังนั้น การที่จะวัดคนเราว่าดีหรือไม่ดีนั้นส่วนใหญ่จะวัดจากการปฏิบัติตามหลักเบญจศีล แต่ก็ไม่ได้เสมอไป เพราะยังมีปัจจัยอื่นๆ ต่างๆ ควบคู่ไปด้วยกันตามความเหมาะสม เพราะบางคนไม่ได้ตั้งใจที่จะทำผิด แต่เป็นเพราะสถานการณ์พาไปให้จำเป็นต้องกระทำ หลังจากการปฏิบัติตามหลักเบญจศีลแล้ว ย่อมจะมีผลที่ได้รับ ที่เรียกว่าอานิสงค์ของการรักษาศีล ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตเจริญก้าวหน้าและเป็นสุข

ส่วนในเรื่องของเบญจธรรมนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่องนี้ จึงไม่ค่อยมีใครพูดถึงมากนัก แต่เบญจธรรมนั้นมักจะอยู่คู่กับเบญจศีลเสมอ เบญจธรรม หรือกัลยาณธรรม จึงหมายถึง ธรรมอันดีงาม ที่ช่วยเกื้อกูลศีลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น